

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مکیده مروضه امام مهدی عجل الله فرجه در قران :

بهترین مرجع شناخت حجت خداوند

با توجه به این که قران ، متن وحی و معجزه جاویدان الهی ، مورد اتفاق همه فرق مسلمان و این که سراسر حق است و باطل در آن راه ندارد^۱ بهترین و مطمئن ترین مرجع شناخت حجت خداوند متعال محسوب می شود .

جامعیت قران

قران مجید خود را این گونه خود را معرفی می کند :

« و قران را بر تو نازل کردیم که بیان هر امر و هدایت و رحمت و بشارت برای افرادی که [در قبال خدا] تسلیمند می باشد^۲ »

اما این جامعیت در پرتو ظاهر و باطن قران است لذا برای دست یافتن به شناختی عمیق و دقیق از طریق قران باید هر دو عرصه را مد نظر داشته باشیم بویژه این که بخش عظیمی از معارف مهدویت در بطن قران مطرح شده است جهت داشتن «باطن» هم این است که اولاً قران بی نهایت معارف در بردارد اگر همه آنها در ظهر آیات بیان می شد دارای میلیونها جلد می شد و ثانیاً بسیاری از معارف قران آنقدر عمیق و بلند است که همه ظرفیت پذیرش آن را ندارند به همین جهت است که پیوسته باید کنار قران معصومی^۳ که همه این علوم نزد اوست وجود داشته باشد تا طبق نیاز و ظرفیت افراد این معارف را در اختیار اهلش قرار دهد .

فریقین از رسول مکرّم اسلام صلی الله علیه و آله نقل نموده اند که فرمودند :

« ما من القرآن آیه إلاّ و لها ظهراً و بطناً^۴ » « هیچ آیه ای از قران نیست مگر این که ظاهری دارد و باطنی »

علم تفسیر ناظر به ظاهر و علم تأویل ناظر به باطن آن می باشد

علت عدم تصریح به نام حضرت در قران

پاسخ اجمالی: در قران مجید کلیات مهدویت ذکر شده است و به بیان خود قران (نحل ۴۴) بیان جزئیات به عهده حضرت رسول صلی الله علیه و آله و پس از ایشان طبق حدیث ثقلین به عهده ائمه علیهم السلام می باشد شخصی همین سؤال را از امام صادق علیه السلام پرسید حضرت فرمودند: (خلاصه روایت) بر رسول خدا حکم نماز نازل شد اما در قران به این مطلب که چه نمازی سه رکعتی یا

۱ - « لا یأتیه الباطل من بین یدیه و لا من خلفه تنزیلاً من حکیم حمید » فصلت ۴۱ : ۴۲

۲ - « وَ نَزَّلْنَا عَلَیْكَ الْكِتَابَ تِبْیَاناً لِّكُلِّ شَیْءٍ وَ هُدًی وَ رَحْمَةً وَ بُشْرًی لِّلْمُسْلِمِینَ » نحل ۸۹ : ۱۶

۳ - زیرا اگر معصوم نباشد ما اطمینانی به صحت آن چه به عنوان بطن آیه مطرح می شود نخواهیم داشت و افراد سود جو و فرصت طلب مقاصد نفسانی خود را به عنوان بطن قران بیان می کنند .

۴ - تفسیر عیاشی ج ۱ ص ۱۱ مقدمه مؤلف و اما از منابع اهل سنت کنز العمال ج ۱ ص ۴۸۱

چهار رکعتی است تصریح نشد و این رسول الله بود (که طبق فرمان الهی در آیه ۴۴ سوره نحل) که نماز را تفسیر کرد و همین طور زکات... و حج... در مورد امامت و ولایت هم همین طور است اصل امامت در آیه اولی الامر بیان شد و حضرت رسول صلی الله علیه و آله مصادیق و جزئیات آن را بیان نموده است.^۵

انواع آیات مهدویت

الف: تفسیری ب: تأویلی ج: تطبیقی د: تبیینی

گنجینی از آیات مهدویت :

صاحب شب قدر « تَنْزِلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ »

در آن [شب] فرشتگان و روح [جبرئیل] به اذن پروردگارشان برای [تقدیر] هر امری نازل شوند.

امام علی علیه السلام فرمودند: «شب قدر در هر سال هست و امر سال در این شب نازل می شود و برای این امر پس از رسول خدا

صلی الله علیه و آله والیانی وجود دارد ابن عباس پرسید این ها چه کسانی هستند؟ فرمودند: من و یازده نفر از صلب من.^۶»

سؤال مهم ما از اهل سنت این است که در این زمان صاحب شب قدر کیست؟ و این برنامه بر چه کسی نازل می شود؟!

ماء معین « قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ »^۷

بگو: «بیندیشید، اگر آبتان (در زمین) فرو رود، آن گاه چه کسی برای شما آب روان (نمایان = قابل دسترس) می آورد؟»

یکی از درد های بزرگ ما غفلت از نعمت های الهی است خداوند در این آیه شریفه می فرماید آیا به این مسأله فکر کرده اید که اگر همه

چیز باشد ولی آب نباشد چه اتفاقی می افتد؟

اما تأویل و بطن آیه در مورد مسأله ای بسیار حیاتی تر و مهم تر از آب است و آن مسأله امام و اضطرار به حجّت است.

امام محمد باقر علیه السلام می فرماید: «معنای آیه این است که بگو بیندیشید اگر امامتان غائب شد به گونه ای که ندانید او کجاست

پس چه کسی امامی ظاهری برایتان خواهد آورد که اخبار آسمانها و زمین و حلال و حرام خداوند را برای شما بیان کند؟^۸»

نکات آیه : ۱- هشدار نسبت به وقوع غیبت ۲- خسارت جبران ناپذیر در اثر غیبت

۳- نقش مردم در غیبت ۴- نقش بی بدیل امام ۵- لقب ماء معین

^۵ کافی ج ۱ کتاب الحجّه باب ما نص الله و رسوله... ص ۲۸۶ ح ۱ و شواهد التنزیل حاکم حسکانی ذیل آیه ۵۹ سوره نساء

^۶ - قدر ۹۷: ۴

^۷ - کافی ج ۱ ص ۵۳۲ ح ۱۱ ابواب التاریخ باب فی ما جاء فی الاثنی عشر...

^۸ - ملک ۶۷: ۳۰

^۹ - کمال الدین ج ۱ ص ۳۲۵ باب ۳۲ ح ۳

حکومت و امد جهانی اسلام « هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَىٰ الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ »^{۱۰}

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان پیروز گرداند، هر چند که شرک و رزان ناخشنود باشند.

قرطبی از علمای اهل سنت در تفسیر خود ذیل این آیه می گوید:

«سُدِّي» (از رویان صدر اسلام) گفته است این حقیقت (غلبه اسلام بر سایر ادیان) با قیام حضرت مهدی به وقوع می پیوندد

امام صادق علیه السلام نیز می فرمایند: به خدا قسم تاویل این آیه هنوز نیامده است و تاویل آن نخواهد آمد تا این که حضرت قائم قیام نماید

وَرَاثَةِ صَالِحِينَ «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» انبیاء، ۲۱: ۱۰۵

و بیقین ما، در زبور نوشتیم پس از ذکر، که زمین را بندگان نیکوکار من میراث برند.

واژه «الارض» در آیه مطلق ذکر شده و هیچ دلیلی بر تقیید آن نداریم لذا این آیه شریفه مژده و نوید ظهور و حکومت جهانی امام

مهدی عجل الله تعالی فرجه را در بر دارد

امام باقر علیه السلام در مورد «عبادی الصالحون» می فرمایند: «آنها اصحاب امام مهدی در آخر الزمان هستند

مَا كَمَيْتٍ مَسْتَضْعَفَانِ «وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ»^{۱۱}

و می خواهیم بر آنان که در زمین به استضعاف کشیده شده اند، منت نهیم و آنان را پیشوا سازیم و آنان را وارث [زمین] گردانیم

به بیان تفسیر نمونه «چقدر این آیه گویا و امیدبخش است؟ چرا که به صورت یک قانون کلی و در شکل فعل مضارع و مستمر بیان

شده است این بشارتی است در زمینه پیروزی حق بر باطل و ایمان بر کفر. این بشارتی است برای همه انسانهای آزاده و خواهان

حکومت عدل و داد و برچیده شدن بساط ظلم.

نمونه "گسترده تر" آن ظهور حکومت حق و عدالت در تمام کره زمین بوسیله "مهدی" (ارواحنا له الفداء) است.

این آیات از جمله آیاتی است که به روشنی بشارت ظهور چنین حکومتی را می دهد، لذا در روایات اسلامی می خوانیم که ائمه اهل

بیت علیهم السلام در تفسیر این آیه اشاره به این ظهور بزرگ کرده اند.

در نهج البلاغه از امام علی علیه السلام چنین آمده است: "دنیا پس از چموشی و سرکشی - همچون شتری که از دادن شیر به دوشنده اش

خودداری می کند و برای بچه اش نگه می دارد - به ما روی می آورد... سپس آیه "وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ" را تلاوت فرمود. (تفسیر نمونه ذیل آیه ه قصص)

آیه ۸۶ از سوره هود «بَقِيَّتُ اللَّهِ...» و آیه ۵۵ از سوره نور «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ...») نیز از آیات مهم مهدویت می باشد.

منابع: ۱- معجم احادیث امام مهدی علیه السلام، ج ۵ (۷)، نشر مؤسسه معارف اسلامی قم، ۲- سیمای حضرت مهدی علیه السلام در

قران، ترجمه المحجبه، سید مهدی حائری قزوینی ۳ - مجله انتظار موعود، مرکز تخصصی مهدویت قم، شماره ۱۹

^{۱۰} - توبه ۹: ۳۳

^{۱۱} - قصص ۲۸: ۵

گلچینی از آیات مهدویت

آیات ناظر به وجود حجت خداوند در هر زمان

اعراف ۱۸۱:۷ رعد ۷:۱۳ اِسراء ۷۱:۱۷ قصص ۵۱:۲۸

فاطره ۲۴:۳ دخان ۳:۴۴ قدر ۴:۹۷

آیات ناظر به غیبت

بقره ۳:۲ ملک ۳۰:۶۷ تکویر ۱۵:۸۱

آیات ناظر به ویژگی های حضرت

هود ۸۶:۱۱ حج ۴۵:۲۲ نور ۳۵:۲۴ نمل ۶۲:۲۷ لقمان ۲۰:۳۱

آیات ناظر به وظائف منتظران

آل عمران ۲۰۰:۳ حدید ۱۶:۵۷

آیات ناظر به انتظار

نساء ۳۲:۴ اعراف ۷۱:۷ هود ۹۳:۱۱ یونس ۲۰:۱۰ یونس ۱۰۲:۱۰

آیات ناظر به علائم ظهور

نساء ۴۷:۴ نحل ۴۵:۱۶ شعراء ۴:۲۶ سبأ ۵۰:۳

مومن (غافر) ۵۶:۴۰ ق ۴۱:۵۰

آیات ناظر به اصحاب

بقره ۱۴۸:۲ اعراف ۱۵۹:۷ هود ۸:۱۱

آیات ناظر به ظهور و حکومت جهانی

انفال ۳۹:۸ توبه ۳۳:۹ انبیاء ۱۰۵:۲۱ حج ۴۱:۲۲ نور ۵۵:۲۴ قصص ۵:۲۸

سجده ۲۱:۳۲ زمر ۶۹:۳۹ فتح ۲۸:۴۸ حدید ۱۷:۵۷ صف ۹:۶۱ عصر ۱:۱۰۳

آیات ناظر به رجعت

نمل ۸۳:۲۷ مومن (غافر) ۱۱:۴۰

پیشینه رجعت

بقره ۵۵: ۷۳، ۲۴۳، ۲۵۹ مائده ۱۱۰:۵ اعراف ۱۵۵:۷

آیات ناظر به نزول حضرت عیسی علیه السلام

آل عمران ۴۶:۳ نساء ۱۵۹:۴ زخرف ۶۱:۴۳